

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

Proslava ob zaključku del v Jugoslov. kulturnem vrtu

Zadnja leta, ko se je gradil Jugoslovanski kulturni vrt v Clevelandu je bil najbolj požrtvovalen človek pri gradnji te največje kulturne edinice Jugoslovanskih Zedinjenih držav, Mr. Anton Grdina. Od leta do leta je navduševal narod, da je prispeval k tako dostojnemu spomeniku svojega kulturnega gibanja. Mnogokrat se je kdo oglašil in rekel: "Grdina in Kulturni vrt sta vedno v časopisju."

Mr. Grdina se ni oziral na to, naj misli vsak kar hoče. Mr. Grdina je pisal, ko je videl, da je to potrebno, drugi boste pa pisali, ko boste uživali sadove vrta. Danes narod še do dobrega ne razumeva velike kulturne sile, ki jo predstavlja ta vrt. V polni meri se je pa tega zavedala vlada Zedinjenih držav, ki nam je prišla na pomoč in darovala \$70,000, da se je Jugoslovanski kulturni vrt v Clevelandu tudi uresničil. Spomladi ga boste videli v cvetju in brstenju tisočev cvetic, grmičevja in dreves.

Jugoslovanski kulturni vrt je sedaj dograjen. Vsa večja dela so končana. Ostale so le nekatere malenkosti, ki bodo sčasom spopolnjene. Spodobi se in primerno je, da praznujemo dovršitev Jugoslovanskega kulturnega vrta. Odbor je določil v ta namen sredo 27. oktobra, ko se vrši tozadevna proslava v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. To bo pravi kulturni večer našega naroda.

Mi smatramo, da je dolžnost slehernega zavednega Slovenca v Clevelandu in v okolici, da se udeleži proslave ta večer. Pridejo naj vsi, ki se zavedajo visoke kulture svojega naroda, vsi oni, ki so prijatelji ideje, da se namreč s svojo kulturo dvignemo visoko med Amerikanci.

Program za v sredo je prav srečno izbran. Ob 7. uri zvečer se pričnejo kazati slike, in sicer obsega prvi del programa slike, ki se tičejo kulturnega življenja našega naroda v novi domovini, drugi del pa slike iz kulturnega delovanja našega naroda v domovini.

Najprvo bodo proizvajane slike, ki kažejo, kako se je gradil Jugoslovanski kulturni vrt od začetka do dovršitve. Vmes pridejo tudi slike krasnih vrtov, ki jih goje naše slovenske družine okoli svojih hiš. Zlasti bodo pokazane slike od raznih parad naših narodnih noš in vežbalnih skupin raznih organizacij, ki so nastopale lansko leto in v letošnjem letu, bodisi v Kulturnem vrtu, ob priliki Slovenskih domov ali ob Baragovem dnevu. K temu se pridene nekaj slik iz porok naših mladih slovenskih parov.

Druga skupina bo pokazala slike našega narodnega življa v domovini. Vse slike so nalašč pripravljene za ta večer. Gledali jih boste z veseljem in jih še dolgo pomnili. Že radi teh slik bi se moral sleherni zavedni Slovenec oglašiti.

Slike se bodo kazale samo od 7. do 9. ure. Takoj za slikami se začne govorniški program. Nastopili bodo razni odlični govorniki izmed našega kot ameriškega naroda, ki se globoko zavedajo ogromnega pomena Jugoslovanskega kulturnega vrta, ki bodo živo predočili pravo vrednost tega Vrta za našo in za ameriško javnost.

Med govorniki so: Mr. H. E. Varga, mestni direktor parkov, Mr. Alfred Mudge, mestni nadzornik kulturnih vrtov in drugi. Naš sodnik Hon. Frank J. Lausche bo spregovoril besede o Kulturnem vrtu. In upamo, da ne bo manjkalo našega največjega kulturnega delavca Mr. Ivan Zormanca.

Prijetna sprememba med govori bo pa kvartet naših slovenskih fantov. Nastopili bodo: Mr. Frank Kuret, Mr. Frank Kočvar, Mr. Albin Modic in Mr. Jos. Milavec. Mnogokrat ste jih že slišali po radiu in njih petje je pravi odmev petja naših fantov iz domovine.

Po vsem tem bo treba tudi nekaj zabave in telesnega razvedrila. Kuharice bodo nastopile svojo delo in godbeniki bodo šli k svojim instrumentom. Dobil se bo dober prigrizek, dobra sveža pijača in zavrteli se boste lahko po zvokih slovenskih polk in valčkov. Vse po domače, pristno slovensko, v najboljši družbi, ki si jo morete izbrati.

Sedem let smo polni upanja in pričakovanja čakali na dovršitev našega narodnega kulturnega vrta. Praznujemo torej to dovršitev v narodnem veselju in požrtvovalnosti. Na razpolago bo nam velik avditorij in prizidek S. N. Doma. Naj nikogar ne manjka, ki je bil deloven pri Vrtu.

Odbor Jugoslovanskega kulturnega vrta ima na rokah še nekaj računov, katere mora poravnati. Mi kot narodna skupina moramo pri tem sodelovati. Vstopnina k proslavi je samo 25 centov, in kdor je plemenit in zaveden dovolj, bo gotovo primaknil še kaj iz dobre volje in ljubezni do kulturnega napredka naroda. Pridite in povejte še drugim, da pridejo. Nikomur ne bo žal. To vabilo razpošiljamo v imenu vse organizacije Jugoslovanskega kulturnega vrta. Pridite v sredo v S. N. Dom na St. Clair Ave.

Dinamit na cesti

Inšpektor Horrigan

Policija je dobila včeraj na E. 166. cesti in Kipling Ave. šest kosov dinamita, ki je bil zavrt v časopisni papir, datiran z dne 17. septembra. Neki sosed v okolici je povedal policiji, da je opazil na prostoru dva sumljiva moška, ki sta dinamit najbrž zgubila.

Poznani policijski inšpektor Martin J. Horrigan, poznan mnogim Slovincem in naš velik prijatelj, je resigniral iz policijske službe. Prevzel bo važen urad pri Mutual Finance Co. Pri policiji je bil od leta 1903. Inšpektor Horrigan je oni policijski uradnik, ki je ob priliki sprejema ljubljanskega nadškofa dr. Rožmarna v Clevelandu vodil tako vzorno policijo.

Avto žrtve

198 oseb je bilo letos že ubitih v Clevelandu v raznih avtomobilskih nezgodah.

Delavstvo enotno proti Burtonu

Preteklo nedeljo je v Clevelandu prvič nastopila večja delavska skupina, ki se bo podala v politiko. Nova delavska stranka si je dala ime "Union for Political Action." V prvi vrsti je bila ta delavska organizacija ustvarjena, da se bori proti sedanjemu županu Burtonu.

Pri ogromnem delavskem zborovanju, ki se je vršilo preteklo nedeljo v Prospect avditoriju na 2618 Prospect Ave., je bil sedanji župan Burton obtožen kot sovražnik delavcev. Zborovanje je delavcem priporočilo za izvolitev demokrata John McWilliamsa.

Na shodu so bili navzoči skoro vsi delavski voditelji v Clevelandu, in shod je enoglasno obsodil Burtona. Poleg McWilliamsa je shod odobril tudi councilmanske kandidate in sicer sledeče:

Geo. Travnikar v 2. vardi, Edward Pucel v 10. vardi, John Novak v 23. vardi, Mihael Lučak v 28. vardi, Emil Crown-Gusdanovich v 31. vardi in Anton Vehovec v 32. vardi. Te varde pridejo pri slovenskih državljanih v poštev.

Shod je nadalje ostro obsodil Burtona, ki želi, da se silno zvišajo mestni davki za mestno upravo. Delavski voditelji so ponovno in ponovno poudarjali, da naj ljudje volijo proti tem davkom.

Glavni govornik je bil Thomas Lenehan, generalni tajnik Cleveland Federation of Labor. V svojem govoru je obsodil Burtona kot kršilca civilnih svobodskih in delavskih pravic. Pod Burtonom so metali delavske voditelje in pikete brez vsakega vzroka v ječo, kompijskim policistom se

je dovolilo pod Burtonom udrihati po glavah delavcev, ki so se borili za boljši kruh.

Kriminalni zločini od strani kompanij so ostali vedno nekažnovani, dočim se je delavce za vsak najmanjši vzrok zapiralo in preganjalo. Delavske voditelje se je zasledovalo kot stekle pse. "Delavci v Clevelandu ne bodo imeli nobenih pravic in svobodščin, dokler bo Burton za župana v Clevelandu," je dejal Lenehan.

"Slovesno apeliram," je izjavil Lenehan, "na vse članstvo C. I. O. in na železniške uslužbence, da se pridružijo American Federation of Labor v boju zoper do sedanjega tirana pri mestni vladi — proti Burtonu.

"Čas je, da delavstvo enkrat vstane in požene iz mestne hiše svojega največjega nasprotnika, ki pod krinko lažnega smeha ne vodi delavce samo za nos, pač pa jih vdi tudi v ječo."

Lenehan je nadalje udrihal po angleškem časopisju v Clevelandu, ki se je brez izjeme zavzelo za Burtona, tako da clevelandski delavci danes nimajo prilike izvedeti resničnosti položaja, kajti časopisje zakriva vse grehe Burtona in piše v javnosti le o njegovih namišljenih vrlinah.

Nadalje je Lenehan apeliral na lastnike malih hiš in posestev, da porazijo Burtona radi silnih davkov, ki jih želijo vsiliti ljudem. Za Lenehanom je govoril Wm. J. Corrigan, poznani delavski odvetnik, ki je dejal:

"Po zadnjih primarnih volitvah v Clevelandu je pisalo angleško časopisje v Clevelandu, da so delavski glasovi v Clevelandu — bajka. Delavci, danes ste na preskušnji pred Clevelandom!

Edini način, da pokažete, da delavski glasovi niso bajka, je da greste vsi brez izjeme 2. novembra na volišče in oddaste svoje glasove proti Burtonu."

"Burton je prijazen, lep gentleman," je dejal Corrigan, "toda smolo ima, ker zastopa narobe stan. Burton ima uho le za višjo gospodo. Delavec pri njem ne pomeni ničesar.

"Današnje ceste v Clevelandu so najbolj nevarne v zgodovini Clevelanda. Zločini so se pod Burtonom trikrat zvišali. Zenske se napada skoro pred njih stanovanji. Umetniški muzej, v katerega bližini stanujem, je pravi biser mesta, toda pod nobenim pogojem ne bi dovolil moji ženi ali družini ponoči nahajati se v tam v bližini.

"Policija ne more narediti ničesar, ker je demoralizirana. Za vsakega delavskega voditelja ima Burton 50 mož policije v avtomobilih, na motornih kolesih ali na konjih. Za roparje in druge zločince pa policije danes ni."

Ostre psovke so telele tudi na direktorja javne varnosti Nessa. Zastopnik unije varnikov je dejal, da ima zelo važno delo za Nessa, ki ne zna loviti roparjev, zna pa preganjati delavske voditelje. Svetoval mu je, naj si kupi pištolo in poišče onega moža, ki je Burtonu posodil \$12,000 za veljavne stroške, a se Burton sedaj ne more spomniti, kdo mu je posodil denar.

Delavski voditelji so obljubili, da bodo porabili ves ta teden za skrajni boj proti Burtonu. Ako delavski glas v Clevelandu sploh kaj pomeni, tedaj mora Burton 2. novembra pasti v pozabljenost.

Italija je zaman iskala ogromno posojilo v Angliji v zameno za sredozemsko pogodbo

London, 25. oktobra. Šele sedaj je prišlo na dan, da je Italija po svojih zastopnikih iskala v Londonu od Anglije in Francije posojilo v vsoti \$250,000,000. Posojilo bi bilo plačljivo v 18. mesecih, a bi se pozneje naredilo za daljšo dobo.

V zameno za posojilo je Italija obljubila pristati na pogoje, katere stavi Anglija in Francija glede Sredozemskega morja. V imenu Italije je za posojilo vprašala Nemčija, toda so se vsa pogajanja razbila zadnji teden.

Ker je bilo posojilo zavrjeno, neznajo nastati močni mednarodni politični potresi, ki ne bodo prizadeli samo Evrope, pač

pa tudi Zedinjene države. Najprvo se bo Italija iz maščevanja nad Angleži tesno oprijela Japonske in slednji čim največ pomagala proti Kitajski, ker Italija dobro ve, da s tem mnogo škoduje Angliji.

Obenem pa je Italija sedaj trdno odločena ostati v Španiji, dokler nacionalisti ne izvojujejo končne zmage. Pri vsem tem ima Italija vso podporo od Nemčije.

Italija silno potrebuje denar, ker njene finance zadnje čase propadajo. Obenem pa bo Nemčija začela zahtevati, da se ji podelijo kolonije, kar bo končno naredilo veliko zmešnjavo v evropski politiki.

Mirovna pogajanja med delavskimi organizacijami

Washington 25. oktobra. V pondeljek je bila odpravljena v Willard hotelu v Washingtonu najbolj pomembna in zgodovinska konferenca kar se tiče delavskih organizacij v Ameriki.

Mirovna konferenca se vrši med zastopniki najstarejše ameriške delavske organizacije, A. F. of L., in med zastopniki C. I. O., ki je bila šele pred par leti ustvarjena. Od uspeha te konference je odvisna dobra ali slaba delavska bodočnost v Ameriki. Gre se za bodočnost poklicnega in industrijskega unionizma. Prvega zastopa American Federation of Labor, drugega pa C. I. O. Na predvečer mirovne delavske konference se je izjavil William Green: "American Federation of Labor je pripravljena za mir. Mi prihajamo na konferenco odprtih rok in odprtega razuma." Vprašanje danes je le, če je želja za mir v delavskih krogih močna dovolj, da bo v resnici prodrla in če niso ambicije Greena in Lewisa previsoke in bodo ovirale složno delo. Na vsak način pa bo imel ameriški delavec ogromno korist, ako pride do sporazuma pri obeh delavskih organizacijah.

Harry Barrington, zastopnik unije karpenterjev v Clevelandu, se je spoznal sam krivim izsiljevanja v petih slučajih. Priznal je, da je od raznih kontractorjev izsiljeval denar in nabral na ta način \$3,000. Barrington je bil aretiran pred šestimi tedni v Los Angelesu, kamor je pobegnil iz Clevelanda. Dolgo časa je trdil, da je nedolžen, toda ko je včeraj s svojim odvetnikom Corriganom prišel na sodnijo, se je spoznal krivim. Sodnik Hertz ga je pošteno oštel, češ, da je s svojimi dejanji sramotil pošteno delavsko stvar. Barrington je bil na to obsojen v zapor od enega do pet let.

Šerif dobil pod nos

Zvezni urad za zapore je naročil zveznemu maršalu v Clevelandu, da v bodoče ne pošilja več zveznih jetnikov v okrajne zapore, ker se je že večkrat pripetilo, da jetniki od tam pobegnejo. V okrajnih zaporih v Clevelandu je sedaj 18 jetnikov, ki čakajo sodbe. Zvezna vlada plačuje za vsakega 75 centov na dan. V bodoče bo to prenehalo. Največ jetnikov bodo premestili v mestne zapore v Warrensville, kjer so jetniki pod strožjim nadzorom kot v okrajnih zaporih, katerim načeljuje šerif O'Donnell.

Barrington je kriv

Šerif dobil pod nos

Zvezni urad za zapore je naročil zveznemu maršalu v Clevelandu, da v bodoče ne pošilja več zveznih jetnikov v okrajne zapore, ker se je že večkrat pripetilo, da jetniki od tam pobegnejo. V okrajnih zaporih v Clevelandu je sedaj 18 jetnikov, ki čakajo sodbe. Zvezna vlada plačuje za vsakega 75 centov na dan. V bodoče bo to prenehalo. Največ jetnikov bodo premestili v mestne zapore v Warrensville, kjer so jetniki pod strožjim nadzorom kot v okrajnih zaporih, katerim načeljuje šerif O'Donnell.

Višja voznina

Mr. J. W. Raper, znani kolumnist angleškega dnevnika "Press," piše včeraj, da v slučaju, da bo Burton izvoljen za župana, lahko pričakujemo, da se bo dvignila cena voznini pri tedenskih listih od \$1.25 na \$1.35. Baje je to že gotova stvar. Čudili bi se prav nič ne. * Zvezna vlada je dovolila železnicam, da zvišajo cene za prevoz blaga za \$47,000,000 na leto.

Magnat dobil \$13,000

Paul Wilson, bivši predsednik družbe za polučno železnico v Clevelandu je dobil 24. septembra \$13,000 bonusa od kompanije. To je prišlo šele sedaj na dan. Kot znano je Wilson bil prisiljen resignirati iz svojega urada, ker se mu je očitalo nezmožnost in zapravljenost kompanijskega denarja. Njegova letna plača je znašala \$19,000 in kompanija, ki je v dolgovi, radi česar morajo trpeti ljudje na slabši vožnji podeli predsedniku, ki resignira, še \$13,000,00, to je pa že malo preveč. No, pod županom Burtonom je vse mogoče, kajti on je prijatelj kompanistov, dočim ima za štrajkarje policijo in vojaštvo. Značilno pri tem je dejstvo, da mora mesto Cleveland odobriti vse stroške kompanije, in kako je župan Burton dovolil Wilsonu \$13,000, poleg njegove plače, je nekaj nezasišlanega.

Ropar ubit

Neki ropar, ki je ubil šipo v grocerijski trgovini na 2343 E. 28th St. in odnesel polno naročje grocerije sinoči ob 11:30, se je zopet vrnil v grocerijo, da odnese še več blaga. Tedaj ga je pa čakal lastnik trgovine, ki se je zbudil radi ropanja razbite šipe. Angelo Marcellino, lastnik trgovine, je dvakrat sprožil puško in na mestu ubil roparja. Kot je pozneje povedal policiji, je to že peti ropar, katerega je ustrelil tekom zadnjih osem let. V roparju so pozneje spoznali 29 let starega črnca William Thomasa. Imel je WPA delo.

Levo uspeła prireditelj

Preteklo soboto večer je društvo Clairwood št. 40 SDZ priredilo jako lepo uspešno maske-radno veselico v S. N. Domu. To je bila največja veselica v sedanjih sezonah, sodeč po številu udeležencev. Stotine jako čednih mask je bilo v dvorani in mladina se je jako vzorno obnašala, postrežba je bila prvovrstna, zabava razigrana in umestna. Računa se, da se je udeležilo veselite 1,000 ljudi. Društvo Clairwood je s društvom Modern Crusaders najbolj agilno mladinsko društvo pri S. D. Zvezi.

Mrs. Mary Hochevar

Za članico šolskega odbora v bližnjem Euclidu kandidira Mrs. Mary Hochevar, poznana društvena delavka, tajnica društva Sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ in gl. podpredsednica KSKJ.

Francoske in nemške ladje napadene v Sredozemlju

Perpignan, Francija, 25. oktobra. Novo morsko razbojništvo se je pojavilo v Sredozemskem morju. Francoska tovarna ladja Oued Mellah je bila bombardirana in potopljena v bližini Balearskih otokov po neznanem zrakoplovu. Moštvo parnika je bilo rešeno po francoskih mornarjih. Potopljeni parnik je vozil žito za madridsko vlado. Nosil je 2,300 ton. Obenem se poroča, da je bil napaden in torpediran neki nemški parnik v bližini Kartagene. Zapadno od Algerije je bil torpediran neki nepoznani submarin.

Mrs. Grdina v nesreči

Ko se je včeraj vračala Mrs. Mary Grdina, vdova po pokojnem John Grdini, iz cerkve in je hotela prekorčiti na 61. cesti St. Clair Ave., jo je zadel avtomobil, ki je vrgel Grdinovo mamo ob tla in ji prizadelo precejšnje poškodbe. Licenčno številko avtomobila so kmalu ugotovili. Upamo, da bodo mama kmalu zopet okrevali.

Časopis prodan

Rev. Charles Coughlin je včeraj prodal svoj tednik "Social Justice." Kupila ga je firma v Toledo, Ohio, kateri načeljuje znani Coughlinov prijatelj Walter Baertsch. Koliko je dobil Rev. Coughlin za tednik, je nemogoče povedati. Znameniti radio pridigar je izjavil, da mu je nemogoče v nadalje vzdrževati časopis.

Španska civilna vojna se približuje koncu

Hendaye, 25. oktobra. Mnogo vlakov orožja in streljiva je dospelo iz Francije v Španijo. Orožje je namenjeno za armando generala Francsa, ki pripravlja večjo ofenzivo, da končno odreže Barcelono od Madrida, zasede Valencijo in tako naredi konec 16 mesecev trajajoči civilni vojni v Španiji. Prvi boji za naskok na Madrid so se pričeli pri Teruelu in Zaragosi. Mnenje vojaških izvedencev je, da se socialistična vlada ne bo mogla dolgo več držati.

Grobove kopljejo

V Cincinnati, Ohio, se vrši že tretji teden obravnava proti Mrs. Helen Hahn, ki je obdolžena, da je izvabljala starim moškim denar s tem, da jim je ponujala ljubezen, in ko je denar dobila, je dotične moške zastrupila. Sedaj so odkopali že tri grobove, v katerih se nahajajo razni moški, ki so nepričakovano umrli. V želodcih vseh treh so dobili ostanke strupa. Grobove odkopujejo navadno ponoči, da ne pride preveč radovednih ljudi blizu.

Ely obravnava

Danes popoldne se začne obravnava proti županu iz Euclida, Charles Ely. Njega so obtožili razni državljani, da se ne briga za izpolnjevanje postav v Euclidu. Sedaj bodo najprvo ugotovili koliko je resnice na tem. Ko bo prvo zaslišanje pred nekim odvetnikom gotovo, se bo vršila sodnijska obravnava na Common Pleas sodniji dne 4. novembra.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAKROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$2.00.
Pocamerna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
I.B. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$2.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEREVEK and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 251, Tues., Oct. 26, 1937.

Delavski glasovi v Clevelandu

Najbolj premeteni politikarji v Clevelandu še danes ne morejo ugotoviti, komu so bili oddani delavski glasovi pri zadnjih primarnih volitvah za župana v Clevelandu. Kdo jih je dobil? Odgovor na to je edino ta: ali delavski glasovi v Clevelandu sploh nič ne štejejo, ali so pa delavci ostali doma, ne brigajoč se za svoje državljanske dolžnosti, ali so pa glasovali za republikanca Burtona, ki je tekem sedmih mesecev rabil policijo samo za to, da je vihtela krepela nad delavskimi glavami, in ki je nagovoril governerja države Ohio Martina Daveya, da je poslal v Cleveland 4,500 vojakov, s katerih pomočjo je Burton zlomil jeklarski štrajk. Drugega odgovora glede delavskih glasov v Clevelandu ne moremo dobiti.

Socialisti niso dobili delavskih glasov. Komaj 1,450 glasov je bilo oddanih izmed 200,000 za socialističnega kandidata, dasi so socialisti šli do skrajnosti, da priborijo svojemu kandidatu zmago. Kajti če ne zmagajo v primarni volitvi, je za nje volitev novembra meseca brez vsakega pomena. Komunisti tudi niso dobili delavskih glasov, kajti izmed 200,000 volivcev je glasovalo samo 1,670 ljudi za komunističnega županskega kandidata.

Torej komaj en odstotek vseh oddanih glasov sta dobila socialistični in komunistični kandidat za župana. Kje so pa ostali delavci v Clevelandu? The Cleveland Federation of Labor ima v Clevelandu 50,000 organiziranih članov v raznih unijah. C. I. O. organizacija trdi, da je 40,000 ljudi v njenih vrstah, razne druge delavske organizacije trdijo, da imajo do 25,000 članov. Torej bi bilo v Clevelandu po zadnjih delavskih voditeljev vsaj 115,000 volivcev, ki so organizirani delavci. In če k tem prštejemo njih soproje, otroke, sorodnike, bi delavska armada zlahka oddala pri volitvah 200,000 glasov! Toda kje so ti glasovi?

Vse delavske unije, tako American Federation of Labor, Committee of Industrial Organization ter ostale so pred volitvami zatrjevale, da bodo pokazale svojo moč pri primarnih volitvah in porazile republikanca Burtona! Ha, Burton je ponovno porazil delavce v Clevelandu, kajti iz primarnih volitev je odšel kot prvi zmagovalec! Dobil je 103,000 glasov, dočim sta dobila McWilliams in O'Donnell, ki sta bila odobrena od delavskih unij, komaj 80,000 glasov. Kje je tista delavska zavest, moč in energija, ki bi pokazala republikancu Burtonu, nasprotniku velikih idej predsednika Roosevelta, da se z delavstvom ne more govoriti s policijskimi krepeli, pač pa z vljudnostjo in pomočjo, da si priborijo boljši kos kruha! Delavstvo v Clevelandu je pri primarnih volitvah pokazalo popolno politično nezavednost!

Ali ne daje dejstvo, da je dobil Burton 103,000 glasov Burtonu zavest, da vodi pravilno politiko, ko udriha po delavcih, ko lomi delavske štrajke, ko policija zapira pikete, ki vršijo svojo delavsko dolžnost? Kako se more najti v Clevelandu 103,000 kapitalistov, ki so volili za Burtona, in kje je ostalo onih 125,000 organiziranih delavcev, ki imajo državljansko pravico! To so politična dejstva, o katerih je treba dobro premišljati.

Prvič, delavci v Clevelandu so medsebojno sprti in pripravljeni eden drugemu skočiti za vrat. Nепrestano prihaja do spopadov med American Federation of Labor in med Committee of Industrial Organization. V takih razmerah ni čudno, da se prijatelj velekapitala smehljiva delavcem in dobi celo njih glasove ter s tem zaeno nadaljno pravico klicati vojaštvo v mesto s strojnimi puškami, ki naj more delavce!

Res je, primarnih volitev v Clevelandu se ni udeležilo do 200,000 državljanov, ki so ostali doma? In doma so najbrž ostali delavci, ki se ne zavedajo silne važnosti primarnih volitev in tako povzročijo, da pride njih največji nasprotnik do mogočnega županskega urada. Če se teh 200,000 političnih nezavedencev ne bo udeležilo glavne volitve za župana 2. novembra, tedaj bo Burton izvoljen in nikdar več ga ne bomo kritizirali, ker kruši delavske glave s krepeli, lomi štrajke in znižuje življenski standard delavca. Ponovna izvolitev Burtona pomeni, da delavci sami hočejo, da ostane pri starem, da se bije po njih glavah in da se jim plače znižujejo. Vsak je svoje usode kovač!

Kaj pravite?

Umazana kampanja v Euclidu je postavila to prijazno mesto na mapo kot gnezdo požigalcev, ubijalcev, gangsterjev in morilcev. Poprej tako lepo in napredno mesto je postalo skoro v zasmeh vsej clevelandski okolici. In to vse radi osebnih ambicij nekaterih posameznikov. Kdor pa živi v Euclidu, ve, da temu ni tako. Komur je Euclid pri srcu, bo obsojal tako početje in stranke, ki hoče priti na krmilo na tak način, ni vredna vašega glasu in ne bo storila za napredek Euclida ničesar.

Vse, kar se bo zgodilo od zdaj pa do volitev v Euclida, pa naj bo dobro ali slabo, bo kriv župan Ely. Menda ja! To se samo ob sebi razume!

BESEDA IZ NARODA

Povodni mož

Cleveland, O.—Vi, Slovenci, se smete šteti za srbčne, ker imate tako učenega in tako modrega profesorja zvezdoslovja kot sem jaz. Pa kako to, da smo mi srečni, če je on učen profesor, se boste gotovo vprašali. Toda le prihranite si vprašanje, saj vam takoj povem, zakaj se smete šteti srečne.

Veste, eden izmed vas bo postal zelo srečen še predno bo to leto v kraju. Kdaj in kje se bo to zgodilo, vam še ne morem povedati, in vendar vam tega ne more nihče drugi povedati kot jaz, dr. Brusštajn, profesor modroslovja in zvezdoslovja. Jaz namreč študiram zvezde, luno in druge planete, iz katerih marsikaj zvem in vam povem.

Pa preidimo k stvari, kaj bi človek tako daleč naokoli deval roko v žep. Pa kar na kratko bom povedal.

Po dolgem in trudopolnem študiranju zvezd, meseca in sonca, sem končno prišel do zaključka, da je ravno letos nekako sto let, odkar je bil povodni mož zadnjič na suhem. No, sedaj je za zopet vprašanje: kdo pa je to — povodni mož? Saj vam ne zamerim, če ne veste, ker ne študirate in ne poznate zvezd. To stori lahko le tak človek kot sem jaz, tak, ki ima možgane izdelane po kopitu najvišje prebrisanosti.

Torej povodni mož ali Neptun, kot mu pravijo učeni ljudje, je kralj vsega zemeljskega vodovja, morja, jezer, rek in potokov. To bi se reklo, da je nekak gospodar v tej svoji palači, seve, kadar njegove žene ni doma. Saj vi, možje, me boste gotovo razumeli, kaj ne da. Ta povodni mož pa pride vsakih sto let na suho, da si malo osuši obleko. Saj veste, polnih sto let živeti pod vodo, mora biti gotovo do kože premočen. Kadar pa pride na suho, takrat je pa vedno eden zemljanih zelo srečen, kajti povodni mož mu izpolni vsako željo, ki si jo dotični želi. To se zgodi samo enemu moškemu, če je neporočen. Če je ona pričujoča, kadar pride povodni mož v hišo, tedaj je pa tudi ona delezna te sreče in ji tudi izpolni eno željo.

Povodni mož najraje pride, kadar je mož sam doma. Včasih se pa zmoti in dregne v hišo, kadar je tudi žena doma. Povodni mož se namreč zelo boji žensk, posebno pa še poročenih. Mislim, da ga njegova babnica precej "fiksa" doma. Pa kaj hočemo mi oženjeni moški, potrpeti moramo, pa je. Jaz imam tudi en tak Triglav doma, ki vedno drda. (Ha, ha, dobro je, da moja žena ne zna slovensko in ne bo tega brala).

Pa pojdimo nazaj k povodnemu možu. Ker je letos ravno sto let, kar je bil zadnjič na suhem, bo potemtakem zopet prilezel ven. Ostal bo na suhem samo en dan. Kateri dan bo, tega sedaj še ne vem, toda študiral bom zvezde še naprej in ko izvem, kateri dan bo prišel, tedaj vam bom sporočil. Mogoče vam že jutri kaj sporočim ali pojutrišnjem, ali pa drug teden. Ampak sporočil vam bom gotovo, da boste vedeli, kdaj bo prišel. Torej pazite še nadalje na moja poročila in sicer pod naslovom "Povodni mož." Drugič bom pa še kaj več povedal o njem. Z iskrenim pozdravom ostajam vaš

dr. Brusštajn, profesor modroslovja in zvezdoslovja.

Prošnja na dobre rojake

Cleveland (Newburg), O.—Ko sem se pred časom mudila v stari domovini, sem videla veliko revščino. Posebno se mi je zasmilila revna cerkevica v Zg. Zeman, fara Trnova pri Ilirski Bistrici. Obljubila sem rojakom,

da bom nabrala med rojaki v Ameriki, da postavimo v oltar podobo presv. Srca Jezusovega. Res sem šla med rojake po okolici in nabrala vsoto \$15.00. Ta kip bo stal okrog 400 lir, v ameriškem denarju okrog \$30.00. Ker pa manjka še \$15, se prav prijazno obračam do dobrih rojakov in jih prosim, da bi pomagali z malimi darovi, da bi bila ta vsota dobljena. Ne prosim zase in ne za veliko. Za nikelj ali desetko ne bo noben bolj reven, dobro delo bi pa le storil. Srce Jezusovo, ki je vir tolažbe, naj vas tolaži v morebitni neprikljivosti, nesreči ali nezgodi. Srce Jezusovo pa bo gotovo vaš dobri plačnik za izkazano uslugo.

Morda je kdo izmed vas, cenjeni rojaki, doma od Trnovega ali iz Ilirske Bistrice in bere te vrstice. Pa ima še prijatelja zraven; oba položita mal dar Srču Jezusovemu na oltar in bomo spravili vsoto \$15 skupaj, potem pa plačamo naročeno soho, katera naj bo priča dobrih rojakov tukaj v Ameriki.

Vsem, kateri ste že darovali ali kateri še boste, pa v imenu Srca Jezusovega izrekam najlepšo hvalo. Bog, kateri ne ostane dolžan najmanjšega dobrega dela, naj bo vaš plačnik. Vsem najlepše pozdrave.

Ida Brožič.

Euclid potrebuje dobrega župana

Euclid, O.—Dozdaj, kadar smo volili v Euclidu župana, so slovenski listi veliko pisali v kampanji. No, letos smo pa avanzirali, ter tudi ameriški listi mnogo pišejo o tem. Morda so se naučili od slovenskih listov. Toda ameriški kričijo samo o malih grehah, ki nimajo nobenega pomena za splošno gospodarstvo v Euclidu. Kaj bodo očitali take male grehe, saj smo grešni vsi ljudje, eni več, drugi manj. Kdo pa je brez greha in napak? Če bi bil naš sedanji župan Ely žid, bi ga ameriški listi gotovo hvallili, saj židje vedno skupaj držijo. Mi v Euclidu smo pa po večini katoličani, zato imamo pa tudi katoliške voditelje. Katoličan bo prej s katoličanom držal kot pa z drugovcem.

V Euclidu stanujem že od leta 1923 in dobro poznam župana Elyja. On je dober vodja in gospodar, po veri pa pravi katoličan. Pred dvanajstimi leti smo v Euclidu ustanovili slovensko faro sv. Kristine. Na božični večer smo imeli polnočnico v Logarjevem prostoru, ker se nismo imeli svoje cerkve. Ko smo pobirali darove, sem jaz pisal ime na darovalcev. Nek mlad mož je vrge deset dolarjev v peharček. Vprašam ga, za ime, pa mi reče: "Never mind — je že dobro." Vprašam ga po angleško za njegovo ime in končno mi pove svoje ime: župan Ely. To je bilo prvih deset dolarjev za slovensko faro. Tak je naš župan Ely, ki je bil vedno naklonjen slovenski fari in to od njenega početka.

Ravno tako ima Euclid najboljšega moža za policijskega načelnika. To je Mr. Charles Fox, rodod Hrvata, torej naš narodni brat. Pred nekaj leti se je priselil k nam dobro poznani in spoštovani Slovenec, Mr. Wm. Kuncick, katerega je župan Ely imenoval za councilmana na izpraznjeno mesto, da bo zastopal Slovence. Pri prihodnjih volitvah je bil Mr. Kuncick izvoljen od naroda in potem še večkrat, ker se je vedno izkazal za dobrega našega zastopnika v mestni zbornici. Letos zopet kandidira in vreden je naših glasov. Izšel je v ameriških višjih šolah in slovensko govori dobro, četudi je v Ameriki rojen. Mr. Kuncick vsakemu rad pomaga, kdor se obrne nanj.

Da je naš Euclid prijazno mesto, priča to, da ljudje iz Clevelanda radi zahajajo k nam na izlete in piknike.

Našemu županu predbacivajo razne stvari. No, pa pogledjmo malo, kako je on gospodaril v našim denarjem. Spomnimo se samo nazaj na zadnjo krizo. Kakor druga mesta, je zadel tudi naše mesto Euclid. Vsi veste, da dela ni bilo in če ni dela, pa ni jela. Kam naj se obrnemo v teh hudih časih? Kam drugam kot do našega župana. Pomagaj nam, smo rekli. Otroci bodo od gladi pomrli, če nam ne boš pomagal, smo prosili.

In župan Ely je takoj pomagal. Ukazal je, naj vsak družinski oče dobi delo pri mestu dva dni v tednu, tako, da se bodo vsi zvrstili in bo vsakemu nekaj pomagano, kolikor je pač mogoče v našem malem mestu. In kdor ni ma kurjave, naj se mu da zaščotnj drevje v gozdu, je ukazal župan Ely. "Toliko časa moramo skrbeti za naše ljudi v Euclidu, dokler ne bo prevzel skrb zanje Uncle Sam," je ukazal župan Ely.

Tako je skrbel župan Ely za prebivalstvo mesta Euclida. Jaz osebno nisem še nikdar prejel kake stvari od župana, ker ga nikdar vprašal nisem. Imam pač stalno delo v tovarni, hvala Bogu. Toda opazoval in videl sem pa vse, kako je delal župan Ely. Zato pa tudi lahko rečem s prepričanjem, da boljšega župana kot je Mr. Ely, ne bomo nikdar več imeli. In kadar ima mesto dobrega župana, naj se gleda, da se ga obdrži. In tudi mi hočemo obdržati Elyja in voliti zanj prihodnji terek. Zlasti apeliram na katoličane, da volite za župana, ki je katoličan in to je naš sedanji župan Ely. Pozdrav vsem skupaj.

Geo. Kaliope,
21870 Nicholas Ave.

FREY ZA SODNIKA

Perry A. Frey, kandidat za mestnega sodnika, je bil rojen v Clevelandu od nemških staršev. Poročil se je z učiteljico Genevieve Donnelly. V družini so danes štirje otroci. Mr. Frey se je izsolal v javnih in župnijskih šolah, izvršil je Loyola katoliški kolegij, obiskoval je več univerz in končno graduiral kot odvetnik na John Marshall šoli leta 1925. Prakticiral je privatno do leta 1933, ko je bil imenovan za pomožnega policijskega prosekutorja, pozneje pa kot izredni svetovalec generalnega državnega pravdnika. Načelnik policijskih prosekutorjev v Clevelandu je postal leta 1935.

Bil je vedno aktivno soudeležen v vseh javnih zadevah. Je tudi odbornik pri Rosemary Home, kjer prebivajo pohabljeni otroci. Spada k organizacijam Moose, Knights of Columbus, Eagles in drugim organizacijam. Kot glavni policijski prosekutor je vedno skrbel, da so bili vsi tožitelji in toženi točno postreženi in je tudi imenoval pomožne prosekutorje, ki so bili člani raznih narodnostnih skupin, med katerimi uživa veliko zaupanje. On je vedno pripravljen pomagati. Kot mestni sodnik bo gotovo mož na svojem mestu.

TEŽKA JE ŽALOST TUJIN

Med morjem in nebom roma bol naša domov, za belim galebom išče pod rodni krov.

Zeli si očetove strehe, slovenskih gora in ravnin... O, dajte nam srčne utehe! Težka je žalost tujin.

Pobiti purani

Na farmo Fred Wilhelma, v bližini Toledo, Ohio, se je priklatlilo več psov, ki so v eni noči pomorili nad 200 pitanih puranov, katere je mislil farmer spraviti v denar pred Zahvalnim dnevom.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Predno nadaljujem s popisovanjem, naj podam kratak očrt tega potovanja. Potoval sem iz New Yorka do Cherbourga v Franciji, preko Pariza v Paray le Monial. Od tam preko severne Italije, skozi Turin, Milan, Trst. Od tam v Jugoslavijo, Ljubljano in potem domov. Nekaj dni doma. Potem na Šmarno goro in Skaručno. Nato v južno Italijo, preko Florence v Rim. Od tam v Ankonu, Loreto. Nato preko Benetk v Trst. V Jugoslaviji v Zagreb in Belgrad, in nazaj domov na Žalostno goro. Potem na vzhod, preko Jugoslavije, skozi Belgrad, Niš, Skoplje, Djevdelija. Nato na Grško, skozi Solun v Atene. Nato s parnikom v Aleksandrijo, Egipt. Iz Aleksandrije v Haifo. Od tam preko Nazareta v Jeruzalem, Betlehem, Jeriho, Mrtno morje, Ain, Karem. Nato iz Jeruzalema preko Samarije v Galilejo. Nazaret, Kana, Tiberija, Genezareško jezero, Magdala, Kafarnaum, Nazaret. Od tam v Haifo. Iz Haife s parnikom v Aleksandrijo. Nato pa v Atene. Od tam s parnikom skozi Dardanele na Turško, v Carigrad. Od tam preke Bolgarije v Sofijo. Nato v Jugoslavijo, preko Belgrada, Zagreba v Ljubljano. Po Sloveniji: Ribnica, Krka, Stična, Novo mesto, Toplice, Trebnje, Dobernič in Mala vas. Na Gorenjsko stran: Brezje, Blejsko jezero, Bohinjsko jezero. Nato na Vrhniko in Bevke. Nazaj v Ameriko, preko Jesenic, Solnograda v Monakovo in Kolin. Nato v Bremen. Od tam v Ameriko.

To je kratak očrt potovanja, katerega podajam čitateljem za dolge zimske večere. Opisal bom tako kot sem videl in doživel.

Slovo iz Clevelanda. — V New Yorku. — Pri generalnemu konzulu dr. Stojanoviču. — Pri izseljenem komisarju g. Troštu. — Na parniku Europa. — Imenitna postrežba na parniku. — Pri kapitana parnika Europa.

V petek dne 9. aprila je bilo, ko sem se odpravljal, da zapustim Cleveland ter jo mahnem proti New Yorku, od tam pa proti Evropi. Petek, slab začetek, poročje ta ali oni. To je nekak pregovor in ljudje se kaj radi ogibajo petka. Meni je bilo pa vseeno, petek ali svetek. Grem, pa je. Jaz prav za prav s petkom še nisem imel sitnosti, četudi sem to ali ono stvar začel v petek. Tako me tudi to pot ni prav nič vznemirjalo, da grem na pot baš v petek. Kar bo pa bo; vsi dnevi so božji, med njimi tudi petek, ki je v nekem pogledu še najbolj pomemben, saj je ta dan vendar dan smrti Gospodove, dan človeškega odrešenja.

Še enkrat pregledam vse, da morda ne bi kaj važnega pozabil, kajti prav neprijetno bi me iznenadilo, če bi pozabil kako stvar, ki jo bom prav nujno potreboval na dolgem potovanju. Vse je bilo v redu za odhod. Kmalu po peti uri popoldne je privozil Grdinov avto, da me potegne na kolodvor. Ker nisem nič razglasil v javnosti, da grem "v staro kontro," tudi ni bilo treba dosti stiskati rok pri slovesu, pač pa le od domačih, potem pa še od tistih, ki so le izvedeli, da "res" odhajam. Malo težko je bilo, ko sem sedal na avto. Sedaj bom zapustil prijazni Cleveland, kjer sem prebil 17 let ter odidem v mojo rojstno domovino in s tem tudi odidem na dolgo pot, katero sem si začrtal. V rojstni kraj! Sladka misel, ki se kmalu uredniči in na dolgo potovanje, ki

bo Bog ve kakšno? Bog daj, da dobro in posrečeno! V spremstvu mojih domačih je odbrl avto po St. Clair cesti pred mogočni Euro kolodvor. Ob 6:01 je privozil vlak, ki je bil namenjen naravnost v New York. Še enkrat kratko, pa prisrčno slovo od domačih, ki so me spremlili prav na vlak in po nekaj minutah je vlak dal znamenje za odhod, koleasa so zaškripala, vlak se je spustil v dir kot da se mu silno mudi. Zbogom, Cleveland! sem vzkljknil, ko sem gledal zadnja poslopja mesta. Sprva mi ni bilo nič kaj dobro pri srcu. Nič kaj prijetno ni jemati slovo, pa iti na dolgo potovanje. Ločitev od domačih, od znancev, potem pa skrb kako bo? Vse to vpliva na človeka, da postane nekako melanholičen. No, pa sem kmalu bil tudi z melanholijo pri kraju, pri misli, da grem v svoj rojstni kraj.

Vlak je brzel preko širokih poljan in z zanimanjem sem gledal skozi okno, ven v naravo, ki se je prebujala iz zimskega sna, vse dokler se me ni pozno v noč lotil spanec; legel sem ter zaspal. Zbudil sem se, ko je bil že dan, pogledal sem na uro; ni bilo več posebno daleč do New Yorka, nekako poldrugo uro še, pa bomo tam. Uredil sem svoje stvari ter se pripravil kot se spodobi, kadar se pride v New York. Ob pol osmih je dospel vlak na glavni kolodvor. Ker je bilo z menoj precej še drugih sopotnikov in se je nekaterim vidno zelo mudilo, sem lepo počakal, ter dal prednost drugim. Saj meni se itak ni posebno mudilo, ker na parnik sem imel iti šele pozno zvečer.

V New Yorku sem se med prvimi srečal v g. Slave Troštom, ki je naseljeniški komisar kraljevine Jugoslavije. V njegovih družbi sem si ogledal doberšen del ogromnega New Yorka, ki se ponaša za stavbami, kakršnih menda ni nikjer drugje kot v bogatem New Yorku, kjer stanujejo največji finančniki in svetovni mešetarji, bankirji, prekupčevalci, trgovci, dobavitelji in drugi. Imajo sicer tudi druga večja mesta enake, a vsem pa prednjači New York. Sicer sem bil že pred enim letom tam po trgovskih opravkih, ter sem si ogledal to veliko in bogato velemesto, ki ima poleg bogastva tudi dosti revščine in poleg lepote tudi umazanosti, zlasti če greš tja, kjer so naseljeni Kitajci, Italijani, pa židje, katerih vseh teh v tem mestu ni malo. To pot nisem imel posebno časa, da si podrobneje ogledam New York. Z g. Troštom sva jo mahnila v restavracijo, da si pokrepčava želodec ter se nekoliko počijeva. Zatem sva šla na urad jugoslovenskega generalnega konzula. Hotel sem namreč obiskati dr. Božidar Stojanoviča, ki je sedaj tam generalni konzul. On se je že parkrat mudil v Clevelandu na slavnosti Jugoslovenskega kulturnega vrta. Od tod sem ga tudi poznal ter sklenil, da ga sedaj obiščem.

Urad jugoslovenskega generalnega konzula se nahaja na peti cesti. Osobje na konzulatu je prav prijazno in postrežljivo, tako, da se človek res počuti zelo domačega. Po prijavi z g. Troštom sva bila kmalu sprejeta od dr. Stojanoviča, ki naju je prav prijazno sprejel in na to povabil, da pridem k njemu na njegovo privatno stanovanje z g. Troštom. Izrazil je željo, da sem za tisti dan njegov gost. Ko je dr. Stojanovič uredil svoje stvari, smo odšli skupaj k njemu na obed.

(Dalje prihodnjič)

KRIŽEM PO JUTROVEM

Pe nemškem isviraku K. Maya

Ljudje so si razlagali dogodke seve po svoje. Eden je pravil, da sem princ iz sultanove rodbine, drugi, da sem perzijski knez. Tretji je prisegal, da sem indijski čarovnik, in eden je celo kričal in zatrjeval, da sem ruski prestolonaslednik in da bom Turčijo zavojeval za Moskvo.

Pa čim bliže smo prihajali razvalinam, tem tiše je bilo za nami. Saj smo šli iskat tatove in kdor hoče tatove ujeti, ne sme na vso moč kričati.

Ko se je začel gozd, jih je mnogo zaostalo. Strah jih je prijel. Pa sveto so zatrjevali, da se ničesar ne bojijo, da bodo le rob gozda zasedli in tatove prijeli, če bi utegnili uiti.

Ko smo prišli na jaso, je zavlada grobna tišina med ljudstvom. Strumiški junaki se le niso dobro počutili v bližini skrivnostne kočice in razvalin, v katerih je "strašilo." In zločinci so utegnili stati kje za drevjem, za stenami, vsak hip je lahko počil strel. Rahlo so stopali, drug za drugim so zaostajali, nobeden ni hotel biti prvi. Napeto pozornost je za trenutek zamotil nepričakovan dogodek. Presunljiv ženski krič je namreč nenadoma prekinil nočno tišino.

Skočil sem bliže—in našel Nohudo v zelo neprijetnem položaju.

V gozdu pod razvalinami je namreč bil studenec. Pri njem sem tisto popoldne našel prve sledove o zločincih. Gonili so svoje konje napajati in ti so popasli travo. In v tisti studenec je sedla nesrečna Nohuda, menda ga v temi ni opazila, pa se ji je spodkrnilo na kamenju. In z vsvo svojo priznano zgovornostjo je osrečevala svojega ljubljeneža moža z nagovorom, ki nikakor ni bil primeren za javnost.

Pomagati ji je hotel, pa branila se je, ni se pustila potegniti iz mokre kopolje, pravila je, da se bo v mrzlem nočnem zraku prehladila, ker je vsa njena obleka mokra.

Vljudno sem jo poučil, da se ji prehlada ni treba bati, ker je zrak vsekakor topeljši ko voda v studencu, in hvaležno je dejala:

"Effendi, verjamem ti! In ubogala te bom. Ti veš vse to mnogo bolje ko drugi ljudje in že cel obolje ko tale moj mož, ki je edini kriv, da sem padla v studenec."

Potegnil sem jo iz vode. K sreči je bil studenec komaj za čevljev globok. Ali je nočna kopolj škodovala njeni lepoti, pomlajeni z okrožolto usedlino strumiškega toplega vrelca, tega ne vem.

Medtem je šel Muebarek k svoji koči in mislil vstopiti. Očko in Omar mu nista pustila, poklicala sta mene.

Nisem mu zaupal. Koča je morebiti imela tajni izhod, kar

STANOVANJA V NAJEM

Sledeča stanovanja se oddajo v najem. Vsako stanovanje ima vse ugodnosti in vsako je novo dekorirano in v najboljšem stanju.

- 1397 Addison Road, 6 sob, spodaj
- 1011 E. 70th St., 4 sobe, zgorej
- 5371 Stannard Ave., 5 sob, zgorej
- 887 Ansel Road, 4 sobe, spodaj
- 1110 E. 63 St., hiša sama zase, 5 sob
- 648 E. 123 St., 8 sob

Vprašajte pri
The North American Mortgage Loan Co.
6181 St. Clair Ave.

ni bilo nemogoče, saj je slonela trdo ob razvalinah. Ali pa je imel v koči tajne priprave, ki so bile nevarne neljubim in nepoklicnim gostom. Zmožen je bil vsega.

"Po kaj hočeš v kočico?" sem ga vprašal.

Ni mi odgovoril. Niti pogledal me ni, tako je bil jezen na mene.

"Če mi ne odgovoriš, ti tudi tvoje želje ne izpolnim." Pomagalo je.

"Živali so v koči, nakrmiti jih moram, sicer bodo poginile."

"Tiste živali bom že jutri sam nakrmil. Ne boš več stanoval v tej koči, tvoje stanovanje je odslej ječa. Izpolnim pa ti željo, če mi boš na moja vprašanja odkritosrčno odgovarjal."

"Vprašaj!"

"Te je kdo obiskal te dni?"

"Ne."

"Ali še kdo drug prebiva v koči ali v razvalinah razen tebe?"

"Ne."

"Torej ni nikogar tu gori na hribu in tudi ne v razvalinah?"

"Nikogar."

"Poznaš Manah el-Baršo?"

"Ne."

"Ali pa morebiti Barud el-Amazata?"

"Tudi ne."

"In vendar pravita tista dva, da tebe dobro poznata."

"Lažeta."

"Pravila sta, da si ju obvestil o mojem prihodu v Strumico."

"Ni res."

"In ti bi naj poskrbel, da me bo kodža baša zaprl. In v ječi ste me mislili umoriti. In če bi me kodža baša ne zaprl, ste me mislili poiskati v hanu."

Ni odgovoril.

Zaslutil je, da vem za njegove zveze z našimi ubežniki in da vem za vse njegove skrivnosti. Zaslutil je najbrž tudi, da sem bil pri razvalinah, medtem ko je čakal na mene pri kodža baši. Zbal se je, da najbrž ne bo vsega tako našel, kakor je bilo, ko je odšel z doma. Požiral je in požiral, kot da ga davi, nazadnje pa je hlastnil:

"Effendi, ne vem, kaj praviš! Kaj hočeš od mene? Ne poznam ljudi, ki si jih imenoval, nobenega posla nimam z njimi."

"In menda tudi ne veš, da pride iz Melnika sela, brata, ki bi naj poročala, kako so z nami opravili vaš imelniki zavezniki?"

"Ne razumem, kaj praviš."

"Sila neveden si, kar smiliš se mi in zato ti bom pokazal, kakki nevarni ljudje živijo v tvoji bližini. Pojdi!"

Prijel sem ga in peljal v razvaline. Halef je svetil naprej, kodža baša, prisodniki sodišča, Ibarek in njegov svak so stopili za nami. Drugi ljudje pa so morali ostati zunaj, ker v razvalinah ni bilo prostora za nje.

Kaj se je pač godilo v Muebarekovi duši, kako me je zasovražil, ko je videl, kako točno poznam pot k skrivališču, ki je o njem bil prepričan, da ga živa duša ne more najti!

Prišli smo do stene, kjer je bršljan zakrival vhod. Pred dvema urama sva bila s Halefom v razvalinah, sledila sva konjem do bršljana in zaman bi bila iskala vhod v skrivališče, da nama ga ni izdal ostrski konjski duh, ki je prihajal skozi bršljan.

Halef je odgrnil naravno zaveso. Stari Muebarek je zaklel. Do zadnjega je upal, da ne vem za vhod.

Stopili smo dalje in našli konje.

"Kaj? Konji?" se je iznenadil kodža baša.

Tema je bila, z baklami smo svetili. Konji so bili nemirni, begali so po dvorišču.

Marlene Dietrich, filmska zvezda, rodona iz Nemčije, je zdaj zaprosila za ameriško državljanstvo, radi česar jo nemško časopisje v Berlinu ostro prijema. Marlene je stara 33 let. Njen oče je bil častnik v nemški armadi in je padel v svetovni vojni.

IZ PRIMORJA

—Most čez Vipavo vzpostavljeno. Pred kratkim so slovesno odprli za promet most, ki pelje pod Sv. Katarino čez Vipavo k Muličevim fužinam in veže rihembersko in črniško občino. Most je pred leti popolnoma razpadel. Leseno mostišče je deloma zginilo, deloma ga je odnesla voda, ostala sta samo oba zidana stola na levem in desnem bregu. Letošnje poletje so se vršile v teh krajih Vipavske doline vojaške vaje. Na prošnji civilnih oblastev je kornovo poveljstvo v Vidmu naročilo 11. ženijskemu polku, naj most vzpostavi. Vojaki so se pozivu z veseljem odzvali in v kratkem postavili novo, močno, leseno mostišče.

—Slovensko cerkveno petje v Barkovljah, tržaškem predmestju, je bilo lansko pomlad prepovedano. Člani pevskega zbora so imeli tedaj celo še sitnosti zaradi vse zadeve. Zdaj pa jim je bilo spet dovoljeno nastopiti. Ko je pred dnevi barkovljsko pogrebno društvo slavilo 65-letnico delovanja, je pevski zbor prvič spet nastopil s slovensko pesmijo na barkovljskem pokopališču.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

Iz Pariza poročajo "Proletarcu," da so slovenski prostovoljci v ljudski armadi Španije organizirali lastno bojno četo, kateri so dali ime Cankarjeva četa. Ta četa je sedaj zelo aktivna na aragonski fronti . . . Ubogi Cankar! Tudi med komuniste v Španijo so ga zavlekli! Ni čuda, da je bila dotična fronta zadnji teden prebita in poražena. Cankar jim je pobegnil v svoj grob.

Za zastupljenjem na nogi je v Butte, Mont., umrla 22-letna Elsie Petrovič, rojena v Ameriki. Zastupila se je pri delu v tovarni. Za njo žalujejo mati, dva brata in sestra.

Pretekli teden je dospel iz Most pri Ljubljani v New York Mr. Jože Rems, bivši star slovenski naseljencev v Ameriki, ki je pa živel zadnjih dvanajst let v domovini. Svoječasno je bil zaposlen pri neki večji banki v New Yorku. Ameriškim Slovincem je ostal v ozkih stikih ves čas bivanja v domovini potom svojih dopisov, ki jih je skoro tedensko pošiljal iz domovine v Ameriko.

V Portland, Oregon, je umrla rojakinja Ana Sverko. Podlegla je krvotoku na možganih. Starja je bila 38 let. Tu zapuščala moža, troje otrok in brata.

Mrs. Pepca Končan, Ridge-wood, N. Y., se je skoro smrtno ponesrečila. Njen mož Metod je nameraval iti na društveno sejo, ko je naenkrat slišal čudno vpitje iz kopalnice. Sreča, da je žena pustila vrata odprta. Ko jo Mr. Končan zagleda, vidi, da je od vrata doli po telesu vsa opečena. Nato je zvedel, da je po pomoti odprla krop, namesto, da bi odprla tudi mrzlo vodo. Upati je, da bo okrevala.

Španski socialisti aretirali več generalov

Madrid, 25. oktobra. Socialistična vlada v Valenciji je izrekla sodbo nad dvema generaloma, v službi madridske vlade, ker sta bila spoznana po dolgem času krivim, da sta iz nemarnosti zakrivila da je Malaga padla v roke nacionalistov. Krivim sta bila spoznana general Jose Asensio in general Martinez Cabrera. Vsak je dobil 15 let trdnjavskega zapor.

Najmlajši sin Roosevelta se ženi

Boston, 25. oktobra. John Roosevelt, najmlajši sin predsednika Roosevelta, se bo poročil v tem mestu junija meseca prihodnjega leta. Nevestino ime je Anne Lindsay Clark. Mladi John bo v juniju graduiral iz Harvard univerze.

Na borzi

Potem ko je proti koncu zadnjega tedna cena mnogim delnicam padla, pa si je borza včeraj popoldne toliko opomogla, da so bile izbrisane vse zgube in so delnice dosegle od \$1.00 do \$10.00 višjo ceno od zadnjega tedna.

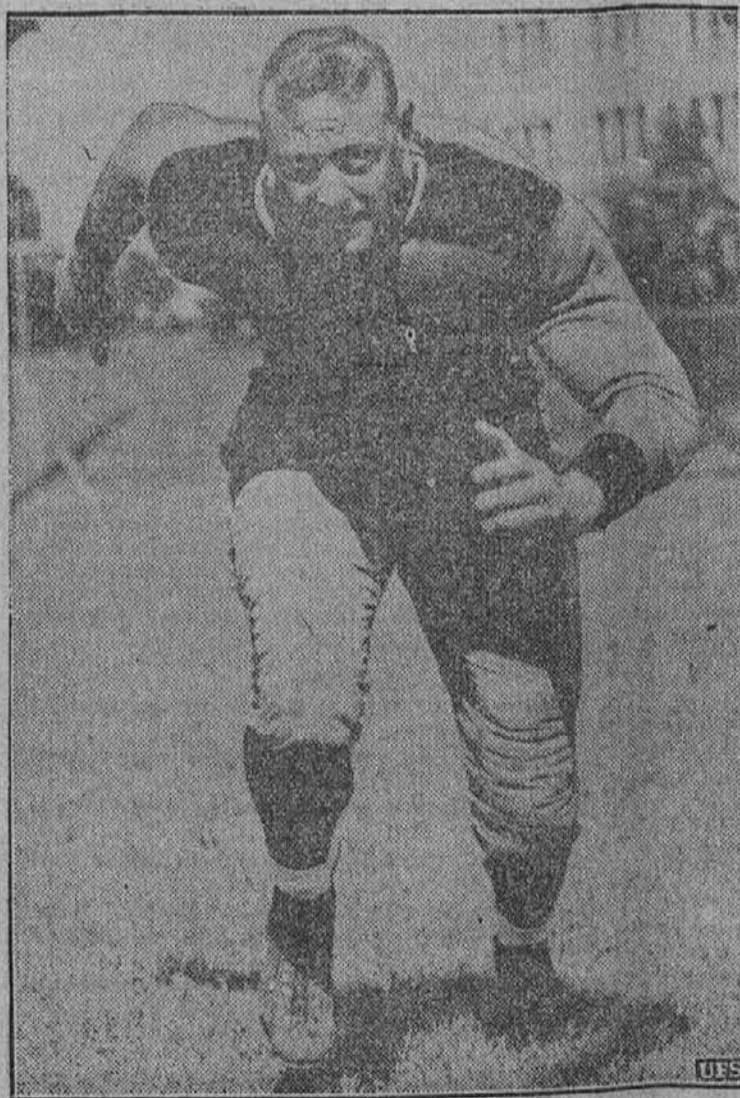
MALI OGLASI

Dvoje stanovanj

se odda. Zgorej dve sobi, pravno za malo družino, in pa tri sobe. Gorka voda in kopalnice, pripravno za novoporočence. Poizve se na 1133 Norwood Rd. (251)

Maršal Simon Budenny, poveljnik ruske armade v moskovskem okrožju, nosi ogromen meč mesto maršalske palice, v znak svoje časti. Budenny zelo sliči diktatorju Stalinu.

John Zaleski iz Bridgeport, Conn., je eden najboljših igralcev zogometne igre pri teamu Boston kolegija. Star je 19 let, tehtu 190 funtov in je 8 čevljev visok. Ze na sliki se vidi, da bo precej razrnil, kamor bo planil.

Kupim

peč za gretje na premog. Kupil bi tudi piano za vežbanje za otroke. Oglasite se na 6211 Glass Ave.

Priporočilo

Izurjena šivilja se priporoča za vsakovrstna šivalna dela na svojem domu. Čedno trpežno delo, nizke cene. Vprašajte pri Caroline Kučar, 21701 Ivan Ave. (Oct. 26. 28. 29. 30.)

V najem

se da cela hiša, 9 sob, ali pa pet sob ali štiri sobe, kakor želite. Odda se družini z otroci. Jako poceni rent. Imam tudi zidano garažo na razpolago. Vprašajte pri Frank Coš, 1937-1039 E. 61st St. (X)

Dve sobi

se oddasti v najem fantom. Gorkota. Vsaka soba za sebe. Vprašajte na 7612 Lockyear Ave. (252)

Mlad par

bi rad dobil stanovanje dveh ali treh sob, brez pohištva. Oglasite se na 6607 Schaffer Ave. (251)

V najem se

da jako lepa soba za enega fanta. Gorkota. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (251)

Naprodaj

hiša za 2 družini, 5 sob zgorej, 5 spodaj, novo prebarvana, se lahko takoj selite notri. 13812 Daise Ave. \$700 takoj, ostalo po \$20 na mesec.

Nova hiša, ravno dokončana, na 19014 Muskoka Ave., 5 sob. cena \$5,900; takoj \$1,500, ali se pa vzame lot na račun v tej okoli.

LA SALLE REALTY

F. J. Turk
838 E. 185th St.
KENmore 3153-W.

(252)

MOŠT \$16.00 SOD

Iz najboljšega grozdja. Za fino grozdje, mošt in sode se zglasite pri nas. Se vljudno priporočamo

FRANK GABRIEL
1210 E. 60th St.

(Oct. 22. 26.)

Izučeno dekle

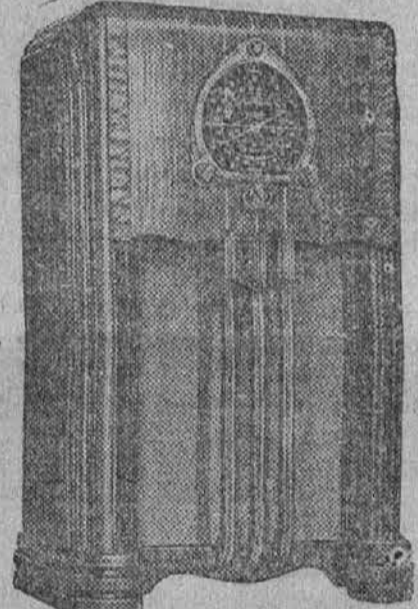
želi dobiti delo v zobozdravniškem uradu. Ima diplomu iz kolegija zobozdravništva. Vprašajte na 14300 Ardenall Ave., East Cleveland. (251)

Stanovanje

se da v najem, štiri sobe. Parna gorkota. Vprašajte na 6425 Spilker Ave. (251)

vam da največ za vaš denar

Zenith 6S254 — ameriško in tujezemsko oddajanje, 10 inč zvočnik, trioglatni dial, spinner tunanje, Tel-Tale kontrole (540-18,400 K.C.), 40 inč visok.

\$79.95

Zakaj je priporočljivo, da kupite nov radio pri Norwood Appliance & Furniture Co.

- 1—Garantirajo radio za eno leto
- 2—Ne računajo nobenih obresti
- 3—Več za vaš stari radio
- 4—Na lahka odplačila
- 5—Točna postrežba

Popravljamo vse radije.—Delo jamčeno. Tube pregledamo brezplačno.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika
DVE TRGOVINI:

6104 St. Clair Ave. 6119 St. Clair Ave.
Tel. ENdicott 3634
ODPRTO ZVEČER

LETOS je postavljena naša preča na prostoru 15893 WATERLOO ROAD. Naprodaj imamo prve vrste grozdje, mošt in sode. CE SE SELITE imamo na razpolago moderne vozove in prve vrste postrežbo za prevažanje vašega pohištva.

MANDEL MOVERS

Kenmore 3445 TED MANDEL, lastnik

Ali hočete GOTOVINO za vaš Certificat of Participation

NORTH AMERICAN MORTGAGE LOAN CO.?

Mi kupimo vse vrste delnice, bonde in vrednostne papirje za GOTOVINO samo. Ni nimamo nič naprodaj ali v zamenjavo. Naš zastopnik se bo zglasil na vašem domu.

THE KRAUS COMPANY

539 Guardian Building

CHerry 0464-0465

Železna cesta

ROMAN

"Zakaj je obezvana?"

"Nu, nekdo je poslal nadme bedastega ranocelnika, ki pravi, da imam dve kosti zlomljeni."

"Vraga! Nisem slutil, da si poškodovan. In ti ne rečeš niti besedice, ves dan me vlačiš okoli s pripravo vred, pa imaš zlomljeno roko."

"I, saj ni rečeno, da bi bila v resnici zlomljena."

Neale je očitaloče zaklel; nato je zaspal in King je čul ob njegovi postelji. Vso noč mu je zmakal vroče čelo. Ogenj je zamrl; tišina poznih nočnih ur se je vendar že spustila na tabor. Veter je v kratkih presledkih stokal in ponehaval; zdaj pa zdaj je kak konj zamolko udaril s kopitom ob tla; straže so tiho korakale sem ter tja in nočne ptice so se ograšale z divjimi kriki.

Neale se ni motil, ko je prerokoval in ženjerjem, da se utegnejo njih skrbi pomnožiti, kadar odmerijo traso preko globeli in dosežejo strmi nasprotni breg.

Stara cesta v St. Vrain in Laramie se je krivila ob znožju teh strmin in se je vila po dolinah. Ta proga pa ni bila rabna za železnico. Treba je bilo najti prelaz — prelaz z vzponom devetdeset čevljev na miljo. A pobočja so bila strma in vrhovi visoki.

Izkazala se je potreba, da opuste prvotno traso, ki je bila izpeljana po mnogih soteskah in preko težavne globeli. Treba je bilo napraviti progo preko gričevja. V ta namen so prestavili tabor

spet na iztok, pod prva pobočja wyominskih holmov; odtod so krenili inženjerji navkreber. Dospeli so k znožju pogorja in nekega lepega dne so videli, da ne morejo dalje.

Druga proga, kolikor je bilo doslej odmerjena, je v nekaj višji legi spremljala Laramiesko cesto: dokaz, da so imeli stari izvidniki prav tako bistre oči kakor novodobni inženjerji.

Ker je prežala velika tolpa sovražnih Sjuzov na sleherni korak tehniškega štaba, so morali imeti neprestano čete s seboj. Zemljemerji so plezali po bregovih, med tem ko so vojniki iz doline budno pazili nanje. Dan za dnem se je nadaljevalo to jabolovo iskanje prelaza. Mnogi izmed skalnatih hrbtov so vzbujali na prvi pogled velike nade, a so se nazadnje končavali v neprestopnih čerih, globokih razpokah ali prestirnih bregovih. Treba je bilo jahati kakor iz uma in vratolomno plezati po skalovju. Šef in njegov štab sta bila obupana. Zaradi nekaj milj strmega vzpona naj bi se izjalovilo ves veliki načrt? S takim porazom se ni bilo moči sprijazniti.

Okolica Cheyennskega prelaza jim je dala poguma za nove napore. Utaborili so se ob potoku na dnu doline. In nekega jutra je odjahal šef v spremstvu inženjerjev in nekega izvidnika proti prelazu, da bi se od ondod vzpel na vrh. Spet jim je ležala stara cesta v St. Vrain in Laramie pred očmi; in spet so jezдили vojniki po dolini, med tem ko so

zgoraj inženjerji opravljali svoje delo.

Šef je jahal to pot neobičajno daleč v gorsko puščino — dalje, nego je bilo priporočljivo brez spremstva. Izvidnik je mahoma ustavil svojega konja in je ostro pogledal v nasprotno stran doline.

"Signali z dimom — ondokaj-le!"

Inženjerji so gledali, kakor je kazal; dolgo so strmeli v tisto stran, a nihče izmed njih ni mogel uzreti dima. Krenili so dalje, toda izvidnik jih je poklical nazaj.

"Ta rdečkasto drhal nas hoče obkoliti; še nekaj minut pa jim zdirjamo sami v pesti."

Neale je bil prvi, ki je s svojim sokoljim očesom uzrl Indijance. "Glejte! Glejte!"

Po trnavnem pologu so jahali Sjuzi proti dolini, očitno z namenom, da bi prestrižili inženjerjem povratek k spremstvu.

"Hoho, zdaj imam stvar na vratu," je rekel izvidnik. "Nazaj ne moremo več, pot nam je zaprta."

Šef se je hladno ozrl na Indijance in je nato spustil oko po zlekjenem hrbtu holma, ki se je počasi nižal v dolino. To ni bilo prvič, da je tičal v žaltavi zagati. "Jahajte!" je velel.

"Udarimo se!" je vzkliknil Neale.

Inženjerji, osem mož po številu, so imeli dobre konje in dobro orožje in bi se bili lahko nekaj časa branili Sjuzov, da je tako janeslo. Toda general Lodge in izvidnik sta zdirjala vprek skozi majhno dolinico proti višjemu holmu, nadejaje se, da z njega zagledata vojnike. Jahala sta z brezumno drznostjo in plezala kakor vraga, toda četrte ure je rajalo, preden sta dospela na vrh. Čete so bile sicer že v dosegu oči, a vendar še dokaj daleč in Sjuzi so s strani podili svoje konje proti stezi, da bi prehiteli vojnike.

Trenutek je zahteval naglice in odločnosti. Izvidnik je rekel, da ni moči jahati po bregu nizdol, in šef je sklenil, da bo sledil smeri grebena. Svet je postal skalnat in poln zaprek. Može so drug za drugim skakali s konj, da bi jih vodili za uzdo. Neale in King sta se dvizala po kamenitem ozemlju.

Indijanci so skakali po sosednjem grebenu, jahaje kakor na ravnem. Pot je postajala čedalje naporejša. Baxterjev konj se je bil spotaknil in je šepal na desni sprednji nogi. Henneyu se je premaknilo sedlo, tako da so spet izgubili nekaj dragocenih minut. Može so jemali puške iz tokov. Kolikorkrat se je nagnil svet pred njimi nizdol, so se pripravili na skalno razpoko, ki jih neizogibno ustavi.

Dospeli so na svobodni kraj, s katerega so dobro videli čete.

"Signal!" je ukazal šef.

Klicali so, streljali ter mahali s klobuki in ovratnimi rutami. Zaman; globoko v dolini so se pomikali vojniki po polzevo, kakor preje.

"Dalje — po hribu nizdol!"

"Slabo kaže, general," je ugovarjal izvidnik.

Red King je iztegnil svojo mršavo rjavo roko med njiju. Nekaj svetlega mu je blisnilo v iskrnih očeh, ko so zleteli po rahlo nagnjenem bregu.

"Ceniti lege je moj poklic," je dejal s svojim običajnim hladnim glasom. "Toda pridemo doli: tod — ali pa vobče ne."

Neale je bil ves razbit in hrom in poln gneva. Neprestano je strmela na ono stran, kjer so bili Sjuzi. "Ustavimo se in udarimo," je sopihal. "Ni vrag, da ne bi pobili te tolpe."

"Nemara da pride trenutek, ko bo treba udariti; a zdaj še ne. Naprej."

Kolovratili so dalje po skalnem ozemlju in strmih bregovih, navkreber in nizdol. Indijanci so izginili za bokom zlekjenega holma in to je vzmernjalo može, zakaj nihče ni vedel, kdaj in kje se spet pojavijo. Ta skrb jih je

izpodbujala, da so še bolj nape-

li moči. Med tem se je spuščalo solnce čedalje globlje in čedalje resnejši je postajal kočljiv položaj inženjerjev. Neale, ki je bil zadnji, je kliknil tovarišem, da so se Indijanci vzbili na holm za njihovim hrbtom in se zdaj pode naravnost za njimi. Tedaj je general Lodge ukazal svojim ljudem, naj se obrnejo in namerijo puške. Ta pretnja je šla Sjuzom do živega. Ustavili so se izven streljaja.

"Čakajo, da se stemni," je rekel izvidnik.

"Dalje! Še vedno jim lahko odnesemo pete," je srdito odvrnil šef.

Jahali so dalje in noč se je spuščala na zemljo. Ta okolnost je delala njih položaj še težji in še opasnejši. Obenem pa so zdaj lahko dajali četam znamenja z ognjem, da bi se sporazumeli z njimi. Vsak trenutek je hitel kateri izmed inženjerjev naprej in je zakuril ogenj, med tem ko so se drugi ustavili, da bi kljubovali Indijancem, če se pokažejo. In naposled so vojniki vrnili sig-

nal. Z novim pogumom se je zapodilo obupano krdelec po bregu nizdol; baš ko se je naredila šrna noč — te usodne ure so čakali Sjuzi, da bi jih napadli — so se vojniki in zemljemerji srečali na pobočju holma. Indijanci so uprhnil v noč, ne da bi bil eden izmed njih sprožil puško. Zavladała je vseobča radost. Le Neale je zlovoljno izjavil, da bi se bil rajši boril.

"Eh, tudi mene so že srbeli prsti," je zagodrnjal njegov zvesti spremljevalec King.

Casey je vzel svojo črno pipo izmed čeljusti: "Toliko plezanja, pa nič pretepa!"

Caseyeva opazka je bila očitno povod besedi, s katero je general Lodge ogovoril polkovnika Dillona.

"Polkovnik, ali vas je vodila pot iz doline do nas po strmih ozemlju?"

"Seveda, jahali smo naravnost vzbrdo."

Toda general Lodge se ni vrnil v tabor po kratki bližnjici, ampak je ostal na vrhu grebena, ki se je spuščal mnogo milj daleč proti ravnini. Zvezde so že

igrale na nebu, ko so prispeli na zom obrnil k svojim pomočnikom. Tam se je general s čukom: dno navdušenim in resnim obra-

(Dalje prihodnjič)

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA
EUROPA . . . . 27. novembra
NEW YORK . . . . 2. decembra
HAMBURG . . . . 9. decembra
EUROPA . . . . 16. decembra

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Izborne železniške zvezde od Cherbourga ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

NAZNANILO

Naznanjamo cenjenemu občinstvu, da smo pričeli prešati. Pri nas dobite dober most, sode in grozdje. Grozdje je od dobro poznanega farmarja Burk-Holar v Geneva, Ohio. Kdor želi se naj oglaš pri lastniku:

FRANK GABRIEL
1210 E. 60th St.

Grozdje mošt sodi!

Kdor hoče torej imeti res fino kapljico, naj pride k nam. V zalogi imamo tudi vedno fine sode. Točna potreba in zmerne cene. Se priporočamo vsem starim in novim odjemalcem, da naročujejo pri nas.

JOHN MOZINA NASLEDNIKI:
JOE MUCHITZ

1081 Addison Rd. Henderson 0782

Racetova mlekarina in izdelovalnica sladoleda

priporoča svoje okusne izdelke

V naši moderni in sanitarni mlekarini dobite

NAJFINEJŠE MLEKO

in vse druge mlekarne izdelke. Naši odjemalci so zadovoljni z blagom. Postanite tudi vi naš odjemalec in tudi vi boste zadovoljni!

RACETOV SLADOLED

je neprekosljiv! Poskusite ga in nikdar več ne boste hoteli drugega. Zahtevajte vedno in povsod

RACETOV SLADOLED

Pokličite nas po telefonu za večja naročila in točno vam jih dostavimo.

Race's Dairy & Ice Cream

FRANK RACE JR., lastnik

1028 E. 61st St.

HENDERSON 1786

Nosite

Brazis Bros.
OBLEKE POVRŠNIKE
iz naše tovarne k vam
\$15.50 in \$17.75
najnovejša moda

Narejene po meri
OBLEKE — POVRŠNIKI SUKNJE
izdelane po ekspertih
\$22.50

BRAZIS BROS.

3 trgovine: 6905-07 Superior Ave.
6022 Broadway
404 E. 156th St., blizu Waterloo
A. KOSTELIC, Manager

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE 22 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.
SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3,750,000
SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.
Skupnih podgor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42.letnega obstanka nad \$5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"
Če se hoče zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškočane, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo žlane članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in od 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, daš zavarovalnina z vsakim dnem araršča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizke.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in srot. Če še nisi član ali članica te močnejše in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je dne 26. septembra preminula naša skrbna mati in soproga,

Mary Jaksetič

Pokopana je bila dne 30. sept. 1937 na St. Paul pokopališču.

Tem potom se zahvalimo vsem, kateri so dali svoje avtomobile na razpolago in sicer: Mr. Anton Bokal (dva), Mr. Louis Bezek, Mr. John Bostjančič, Mr. Rudolph Tibljaš, Mr. Frank Race Sr., Mr. Joe Hrvatini, Mr. in Mrs. John Geri, Mr. J. Videnski, Mr. Frank Celin, Mr. Anton Hrvatini, Mr. Andy Poklar, Mr. Mike Poklar, Mr. Jakob Porenta Jr.

Iskrena hvala vsem, kateri so darovali vence in cvetje. Krsto pokojne so okrasili z venci sledeči: Mr. in Mrs. Joseph Jaksetič, Mr. in Mrs. John in Tončka Jevnik, Mr. in Mrs. F. Poznič, Trafalgar Ave.; Mr. Frank Celin, Mr. John Hrvatini, Mr. Louis Bezek, Mr. Jos. Hrvatini, Mr. Frank Iskra in Rudolph Tibljaš, Mr. Louis in Mike Hrvatini, Mr. Jakob Gustinčič, Mr. John Fezdirtz, družstvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ.

Hvala vsem, kateri so darovali za sv. maše za dušo pokojne Mary Jaksetič in sicer: Mr. Mike Poklar, Mr. Math. Tekavo, Mr. John Fezdirtz, Mr. in Mrs. Jos. Vauter, Mr. in Mrs. John Sedel, Beech Grove, Ind.; Mrs. Mary Božnar, Mr. J. Terček, Mr. John Videnski, Mr. in Mrs. Jerklich, Mr. Banich, Mr. John Kamick, Mr. Anton Tekavc, družina Pust, Mr. in Mrs. A. Frosen, Mr. Anton Rudman, Mr. in Mrs. Barbo, Mr. in Mrs. Andrew Poklar, Schafer Ave.; Mrs. Valenčič, Mrs. Rose Sedel, Mary Ljubič, Mrs. Fanny Glavan, Mrs. Urbanich, Carl Ave.; Mrs. Mary Mawcich, Fanny Velkovrh, Mr. in Mrs. Simenc, Mr. Primce, družina Math Hribar, Mary Bubic, Mrs. Laurich, Holmes Ave.; Mrs. Zupantič, J. P. Malovrh, Mrs. T. Narobe, Mrs. Cook, Mr. in Mrs. Bokal, Mr. in Mrs. Anton Hrvatini, Mrs. Mihalich, Mrs. Mary Zorman, Mr. Jack Gustinčič, Mr. Frank Šraj.

Iskrena hvala vsem, ki so rajno kropili in čuli ob njenem truplu. Hvala pogrebniku Mr. August Svetek za lepo urejen pogreb. Hvala šolskim sestram za tolažbo in molitve, ki so jih opravljale s šolskimi otroci za dušo pokojne.

Hvala Rev. Msgr. Hribarju in organizistu Mr. M. Rakarju. Končno se prisrčno zahvalimo vsem, ki so nam tako velkodušno priskočili na pomoč ob času največje žalosti. Hvala tudi vsem, ki so ranjko obiskali, ko je bila v bolnišnici.

Tebi, draga mati in žena, pa kličemo: na svidenje nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

Anton, soproga;
Anica, Tončka in Mili, hčerke;
v Evropi pa hčeri Marija in Johana ter sin Tomaž.
Za ranjko žalujejo štiri sestere in en brat.

Cleveland, Ohio, dne 26. oktobra 1937.